

NHL Stenden Hogeschool

**Ad Finance & Control
en
B Finance & Control**

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

In oktober 2025 zijn de bestaande Associate degree-opleiding Ad Finance & Control en de bestaande hbo-bacheloropleiding Finance & Control van NHL Stenden Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. De Ad-opleiding heeft een voltijdse en een duale variant en wordt in Leeuwarden aangeboden. De bacheloropleiding heeft een voltijdvariant en wordt eveneens in Leeuwarden en in Emmen aangeboden.

Samenvatting Ad Finance & Control

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**. De opleiding heeft een duidelijk profiel op basis van leeruitkomsten die de basis zijn voor het onderwijs en voor de toetsing. De opleiding heeft een sterke band met het werkveld en werkt in de uitvoering van het onderwijs nauw met het werkveld samen. Dat geldt ook voor de band tussen opleiding en studenten. Kenmerkend voor het onderwijs is het directe en persoonlijke contact tussen studenten en docenten waardoor er een uitdagende en inhoudelijk rijke leeromgeving ontstaat.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. In het beroepenveld vervullen Ad-afgestudeerden diverse administratieve functies bij bedrijven, overheden, administratiekantoren en accountantskantoren. De opleiding speelt hierop in door het aanbieden van de uitstroomprofielen Accountancy, Finance & Control en Finance, Tax & Advice. Afgestudeerden komen doorgaans in assistentfuncties terecht en voeren operationeel/tactische taken uit. Deze taken verschuiven geleidelijk aan van het voeren van een administratie naar het in kaart brengen van financiële en niet-financiële informatie. Het kunnen interpreteren van informatie en het hierover kunnen communiceren neemt in de praktijk toe. De opleiding houdt hier terecht rekening mee. De leeruitkomsten van de opleiding zijn afgeleid van het Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control en zijn gerelateerd aan het landelijke opleidingsprofiel van Ad Finance. De inhoud van de opleiding sluit op deze wijze aan op landelijke afspraken en het eindniveau komt overeen met niveau NLQF-5 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De inhoudelijke koers sluit door de nauwe samenwerking met het werkveld goed aan op de verwachtingen van het beroepenveld.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leeruitkomsten zijn herkenbaar aanwezig in het programma en het onderwijsconcept Design Based Education (DBE) sluit goed aan op het praktijkgericht leren van Ad-studenten. In de voltijdse variant werken studenten wekelijks in ateliers aan praktijkopdrachten en beroepsproducten. Aanvullend zijn er lessen en workshops die betrekking hebben op een leeruitkomst. Duale studenten voeren opdrachten uit of werken aan beroepsproducten op hun eigen werkplek om leeruitkomsten aan te tonen. Beide groepen studenten zijn enthousiast over het werken in de ateliers omdat ze kennis en vaardigheden direct kunnen toepassen bij de opdrachten en beroepsproducten. Docenten zijn eveneens positief over het DBE-concept en over het begeleiden in ateliers. Door in ateliers aan opdrachten te werken hebben ze goed zicht op de voortgang van de studenten en is er ruimte om flexibel inhoudelijk te begeleiden. De studenten roemen de inhoudelijke kwaliteiten van de docenten. Ook de persoonlijke begeleiding voldoet ruim aan hun verwachtingen. Indien nodig zijn er voldoende aanvullende voorzieningen voor studenten met een functiebeperking. De inhoud

van het programma, de opzet van het onderwijs en de docenten samen, leiden tot een uitdagende, actuele en goed op het beroepenveld afgestemde onderwijsleeromgeving.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing ondersteunt goed het leerproces van de studenten en de toetsen sluiten naadloos aan op de leeruitkomsten. De datapunten met bijbehorende indicatoren zijn duidelijk en studenten voelen zich goed geïnformeerd over de toetsing. Ondanks het streven naar meer holistisch toetsen, is de uitvoering nog behoorlijk analytisch ingestoken en worden eindcijfers exact berekend. Ten aanzien van de reflecties op elke leeruitkomst en op elk niveau is het aan te bevelen om dit te heroverwegen, zodat deze reflecties voor studenten zinvoller worden en het leerproces van studenten beter ondersteunen.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit gebeurt systematisch en wordt gedegen uitgevoerd. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. De toetsing wordt uitvoerig geëvalueerd, met name de kwaliteit van de kalibraties en interviews maken indruk. Dit leidt ertoe dat de opleiding over een gedegen systeem van toetsing beschikt waarover de studenten tevreden zijn.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De afstudeerdossiers laten zien dat het Associate degree-niveau (NLQF 5) wordt gerealiseerd en de beroepsproducten zijn inhoudelijk relevant voor de opleiding. Vertegenwoordigers uit het werkveld zijn tevreden over de kwaliteiten van de afgestudeerden van beide varianten. Dat geldt ook voor de ervaringen van pas afgestudeerden. Degene die de duale variant hebben gevolgd ervaren dat hun kennis en inzicht is vergroot en dat hun professionele en communicatieve vaardigheden zijn verbeterd.

Afgestudeerden van de voltijdse variant vinden snel passende functies als bijvoorbeeld een assistentcontroller bij een productbedrijf of als assistent op een administratiekantoor. Een deel van de afgestudeerden studeert door aan een bacheloropleiding. Ze ervaren dat de Ad-opleiding door de uitstroombrofielen goed voorbereidt op een vervolgopleiding. Alles overziend slaagt de Ad-opleiding er goed in om praktijkgerichte hbo-professionals op Ad-niveau op te leiden voor het beroepenveld van Finance & Control.

Samenvatting B Finance & Control

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**. Kenmerkend voor de opleiding is de praktijkgerichte benadering van het onderwijs. Door deze benadering is er een mooie balans ontstaan tussen de aandacht voor het onderwijs met de focus op het aantonen van leeruitkomsten en de praktijk waarvoor studenten relevante beroepsproducten opleveren.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding hanteert een duidelijk beroepsprofiel en wil een hbo-professional opleiden die met gedegen vak kennis informatie kan analyseren en deze informatie betekenis kan geven. Net als bij de Ad-opleiding verschuiven in het beroepenveld de kerntaken van het voeren van een administratie geleidelijk aan naar het interpreteren van informatie en het hierover kunnen communiceren. De afstemming met het werkveld is sterk. Werkveldvertegenwoordigers zijn betrokken bij de opleiding en werken actief mee aan het actualiseren van het opleidingsprofiel, waardoor bijvoorbeeld meer nadruk komt te liggen op ondernemerschap, leiderschap en sociaal-analytische vaardigheden. De beoogde leerresultaten zijn in negen leeruitkomsten uitgewerkt, afgeleid van het Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control. De beoogde leerresultaten sluiten daardoor aan op de HBO-standaard en komen overeen met niveau NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De leeruitkomsten zijn uitgewerkt op drie niveaus volgens het ZelCom-model en per niveau is de relatie gelegd met de kennisbasis en de vaardigheden van het Landelijke Opleidingsprofiel. Ze vormen een goed doordachte basis voor het inrichten van de onderwijsleeromgeving.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leeruitkomsten zijn de basis voor de inhoud van het programma waardoor er sprake is van duidelijk doorlopende leerlijnen. De inhoud van het programma is praktijkgericht en actueel. De opzet en inhoud is gelijk voor beide opleidingslocaties. De docenten beschikken op beide locaties over de benodigde inhoudelijke expertise en er is sprake van ruime ervaring met de beroepspraktijk. Naast aandacht voor inhoudelijke expertise is er meer dan voldoende aandacht voor onderwijskundige professionalisering. Alle docenten die meer dan een jaar in dienst zijn beschikken over de benodigde kwalificaties in didactiek en examinering en er zijn trainingen gevolgd in feedbackgeletterdheid en het afnemen van criteriumgerichte interviews. De studenten zijn op beide locaties tevreden over de inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten van docenten. Met name zijn ze tevreden over de inhoudelijke begeleiding bij het werken in de ateliers.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing wordt zorgvuldig uitgevoerd. De toetsen bestaan uit het beoordelen van leeruitkomsten aan de hand van meerdere datapunten. Voor studenten is het duidelijk wat er van hen wordt verwacht en waar ze naar toe moeten werken om een leeruitkomst aan te tonen. De opleiding streeft naar een holistische benadering van het toetsen, maar de uitvoering heeft meer een exact en analytisch karakter. Het advies is om de uitvoering meer in lijn te brengen met de beoogde holistische wijze van toetsen en beoordelen. Ten aanzien van het telkens opnieuw reflecteren op elke leeruitkomst en op ieder niveau, beveelt het panel aan om dit anders in te richten zodat het reflecteren aan de hand van datapunten voor studenten zinvoller wordt.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit gebeurt gedegen en nauwkeurig. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. Er is sprake van onafhankelijk toezicht op de toetskwaliteit en de toetsing wordt meer dan voldoende geëvalueerd. Met name de kalibraties en intervisies die intern, extern en met het werkveld plaatsvinden zijn indrukwekkend. Deze aandacht leidt tot een gedegen systeem van toetsing waarover de studenten tevreden zijn.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken laten zien dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd voor wat betreft het hbo-bachelorniveau (NLQF 6) en de inhoudelijke relevantie van de bestudeerde beroepsproducten. Gedurende drie semesters werken studenten in de praktijk aan beroepsproducten waarmee ze de leeruitkomsten op eindniveau aantonen. Tegelijkertijd doen ze in de afstudeerfase veel praktijkervaring op en is er een natuurlijke overgang van opleiden naar werken. Afgestudeerden vinden zonder problemen passende functies en voldoen ruim aan de verwachtingen van het beroepenveld.

Inhoudsopgave

Samenvatting Ad Finance & Control	3
Samenvatting B Finance & Control	5
Inleiding	9
Schets van de opleidingen / Karakteristiek	11
Terugblik vorige visitatie	13
Beoordeling NVAO-standaarden	14
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	15
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	20
Standaard 3 Toetsing	27
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	31
Eindoordeel over de opleiding Ad Finance & Control	35
Eindoordeel over de bacheloropleiding Finance & Control	35
Aanbevelingen	36
Bijlagen	37
1. Bezoekprogramma	38
2. Bestudeerde documenten	40

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande opleiding Ad Finance & Control en van de bestaande hbo-bacheloropleiding Finance & Control van NHL Stenden Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van NHL Stenden Hogeschool en in overleg met de opleidingen. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleidingen. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 13 en 14 oktober 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Korte functieomschrijving
De heer drs. J. de Beuze AA	Voorzitter	Accountant en eigenaar van ConnAcc – Connected Accountant te Zevenaar,
Mevrouw van Zutphen MLI	Lid	Manager onderwijsgroep Law, Entrepreneurship en Finance, Hogeschool Windesheim,
De heer drs. M.J. Vaanholt	Lid	Partner/family officer, Arend & Markslag B.V. Tot 2022 hoofddocent/onderzoeker Accountancy Saxion,
Mevrouw J.E. de Koning	Student-lid	Student B Finance & Control, Avans Hogeschool.

De heer ir. A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Beide opleidingen zijn ingedeeld in de visitatiegroep HBO Bedrijfseconomie Noord / Oost Nederland. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde auditor vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de beoordelingen hebben de opleidingen een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van Ad Finance & Control én van B Finance & Control bestudeerd. Deze afstudeerdossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in de toegekende cijfers. Aanvullend is bij de selectie van de afstudeerdossiers van Ad Finance & Control is rekening gehouden met de uitstroombprofielen en opleidingsvarianten. Bij de selectie van de afstudeerdossiers van B Finance & Control is

aanvullend rekening gehouden met de opleidingslocaties Emmen en Leeuwarden. In bijlage 2 is een overzicht van de aantallen per opleiding/ opleidingsvariant en locatie opgenomen.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de opleidingslocatie in Emmen plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met beide opleidingen, tijdens de zogenaamde agenderende audit. Voor een overzicht van het ter inzage gelegde materiaal zie bijlage 2. Tijdens de agenderende audit zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader. Daarnaast zijn de voorlopige bevindingen binnen het panel besproken. Zowel tijdens de agenderende audit als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Aan het einde van de bezokedag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleidingen. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleidingen. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezokedag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede conceptrapportage opgesteld die ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan beide opleidingen. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleidingen en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel voor beide opleidingen tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

De voorzitter en secretaris verklaren dat de beoordeling van de opleidingen in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden en dat het gehele panel akkoord is met de inhoud van het rapport.

Schets van de opleidingen / Karakteristiek

Beide opleidingen vallen onder de Academy of Business & Leadership van NHL Stenden. Tot deze academie behoren in totaal vier Ad-opleidingen en zeven bacheloropleidingen. Naast deze twee opleidingen biedt de academie opleidingen aan in Accountancy, Finance Tax & Advice, Logistiek, Bedrijfskunde, International Business en Human Resource Management. NHL Stenden biedt een aantal van deze opleidingen aan op de onderwijslocaties in Leeuwarden en Emmen. Dat geldt ook voor de bacheloropleiding Finance & Control. De Ad-opleiding Finance & Control wordt alleen in Leeuwarden aangeboden.

In de opzet en de uitvoering van het onderwijs werken de Ad-opleiding en de bacheloropleiding Finance & Control nauw met elkaar samen. Daarnaast werken de opleidingen binnen de academie samen met de bacheloropleiding Accountancy en de bacheloropleiding Finance Tax & Advice. Zo ontstaat er een cluster van vier opleidingen in het financiële domein met in totaal circa 600 ingeschreven studenten. Vijf jaar geleden lag dit aantal met rond de 750 studenten nog aanzienlijk hoger. Deze dalende tendens ten opzichte van vijf jaar geleden lijkt ten einde te zijn. Op het moment van deze accreditatie heeft Ad-opleiding ruim 130 studenten. Dit aantal is in de afgelopen jaren gestegen. Het aantal studenten van de bacheloropleiding is ruim 220 studenten, waarvan 70 studenten in Emmen en 150 studenten in Leeuwarden. Dit aantal heeft in de afgelopen jaren een daling laten zien.

Vanaf 2019 werken de vier financiële opleidingen geleidelijk aan naar nieuwe programma's. De programma's zijn gebaseerd op dezelfde set van leeruitkomsten. Elke opleiding heeft een specifiek uitstroomprofiel. Doordat de opleidingen zoveel mogelijk uitgaan van een gemeenschappelijke basis en van vergelijkbare leeruitkomsten, ontstaat er per opleiding na deze basis meer ruimte voor een opleidingsspecifiek en flexibel programma. Op het moment van visiteren is de onderwijsvernieuwing volledig doorgevoerd zoals figuur 1 laat zien. Per studiejaar 2024-2025 bestaan de eerste twee leerjaren van de Ad en de bacheloropleiding uit negen leeruitkomsten. De praktijkmodules van de bachelor in het derde en vierde leerjaar bestonden al uit leeruitkomsten, waardoor nu sprake is van leeruitkomsten in alle leerjaren van beide opleidingen.

	Ad + Bachelor		Bachelor	
	leerjaar 1	leerjaar 2	leerjaar 3	leerjaar 4
2022-2023	4 Themamodulen	4 Themamodulen	Praktijkmodule en minor	Praktijkmodulen
2023-2024	9 Leeruitkomsten niveau 1	4 Themamodulen	Praktijkmodule en minor	Praktijkmodulen
2024-2025	9 Leeruitkomsten niveau 1	9 Leeruitkomsten niveau 2	Praktijkmodule en minor	Praktijkmodulen

Figuur 1: *Ontwikkeling onderwijsprogramma Ad en Bachelor Finance & Control
(ZER Financiële opleidingen NHL Stenden 2025)*

Basisgegevens opleidingen

Instelling	
Naam in RIO	NHL Stenden Hogeschool
Adres	Rengerslaan 8-10, 8917 DD Leeuwarden
Website	https://www.nhlstenden.com
BRIN-nummer	31FR
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding Ad Finance & Control	
Eerste naam in RIO	Ad Finance & Control
Locatie	Leeuwarden
ISAT-code	80065
RIO-onderdeel	Economie
Oriëntatie en Niveau	hbo Ad
Voertaal	Nederlands
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties	Uitstroomprofielen: Finance & Control Accountancy Finance Tax & Advice
Joint Programme	Niet van toepassing
Verleende graad en toevoeging van de graad	Ad
Studielast in EC	120
Variant(en)	Voltijd, duaal
Inleverdatum	1 mei 2026
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	13 en 14 oktober 2025

Opleiding B Finance & Control	
Eerste naam in RIO	B Finance & Control
Locatie	Leeuwarden, Emmen
ISAT-code	35520
RIO-onderdeel	Economie
Oriëntatie en Niveau	hbo B
Voertaal	Nederlands
Opleidingstrajecten,	Fast-track voor vwo-studenten
Joint Programme	Niet van toepassing
Verleende graad en toevoeging van de graad	Bachelor of Science
Studielast in EC	240
Variant(en)	Voltijd
Inleverdatum	1 mei 2026
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	13 en 14 oktober 2025

Terugblik vorige visitatie

Bij de vorige visitatie in 2019 zijn meerdere financiële opleidingen tegelijkertijd gevisiteerd en is er een aantal aanbevelingen gegeven. Hieronder wordt aangegeven hoe de opleidingen met deze aanbevelingen zijn omgegaan.

Standaard 2

- *Verken de mogelijkheden om meer aandacht te besteden aan het onderwerp Data Analytics in de bacheloropleidingen.*

Het onderwerp Data Analytics heeft een plek gekregen in de het programma van de eerste twee leerjaren. In het derde en vierde leerjaar is Data Analytics een onderdeel van leeruitkomst 3 Performance Management.

- *Probeer in alle vier opleidingen studenten meer ervaring op te laten doen met multidisciplinair werken, bijvoorbeeld door studenten van de verschillende opleidingen samen te laten werken in de ateliers.*

Er is een aantal ateliers ingericht waarin studenten ervaringen kunnen op doen met multidisciplinair werken. Een aansprekend voorbeeld is het Inclusive Community Lab Fryslân (ICLF). Dit lab bestaat sinds 2020 en komt voort uit een samenwerking tussen de Academie Gezondheid en Welzijn en de Academie Business & Leadership. In dit lab werken studenten aan concrete vraagstukken op het gebied van armoede en inclusie. Een ander voorbeeld is het project Fix Your Finance waarbij studenten van de financiële opleidingen samenwerken met studenten van de opleiding Social Work. Ook de studenten in Emmen doen ervaring op met multidisciplinair werken; een voorbeeld hiervan is dat studenten voor het opstellen van een exportplan samenwerken met internationale studenten van de opleiding Logistics Management.

Standaard 3

- *Probeer de hoeveelheid toetsen in het nieuwe curriculum wat terug te brengen aan de hand van de uitgangspunten vermeld in de Uitwerkingsnotitie Toetsing en maak daarbij gebruik van de mogelijkheden voor formatieve toetsing.*

Het panel vindt dat de programma's die zijn gebaseerd op leeruitkomsten een goede basis zijn voor het verminderen van het aantal toetsen. Het panel ziet nog wel mogelijkheden voor het verder terugbrengen van het aantal toetsen zoals bij standaard 3 wordt aangegeven.

- *Zorg ervoor dat examinatoren van eindwerken hun rubrics beoordeling voorzien van een korte toelichting ten behoeve van de navolgbaarheid van het oordeel.*

De opleidingen hanteren voor het beoordelen van eindwerken een beoordelingsformulier met een single point rubric. Deze rubrics leiden ertoe dat de gegeven oordelen in voldoende mate worden toegelicht, zoals het panel bij het bestuderen van de eindwerken heeft vastgesteld.

Standaard 4

- *Hanteer randvoorwaarden, zoals lengte en taal, voor de eindwerken ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van de eindwerken.*

Uit de studiehandleidingen en de bestudeerde eindwerken blijkt dat er randvoorwaarden zijn voor de omvang en de vormgeving van de eindwerken.

Op basis van deze bevindingen concludeert het panel dat de opleidingen adequaat zijn omgegaan met de aanbevelingen die bij de vorige accreditatie zijn gegeven.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie Ad Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het beroepenveld bestaat uit diverse administratieve functies in bedrijven, bij overheden, administratiekantoren en accountantskantoren. Het panel vindt het waardevol dat de opleiding met deze diversiteit aan beroepen rekening houdt met de uitstroomprofielen Accountancy, Finance & Control en Finance, Tax & Advice. Afgestudeerden vervullen veelal een assisterende rol en voeren doorgaans administratieve taken uit die operationeel/tactisch van aard zijn. Een kenmerkende ontwikkeling in het beroepenveld is dat het voeren van een administratie geleidelijk aan verschuift naar het in kaart brengen van financiële en niet-financiële informatie. Het interpreteren van deze informatie en het communiceren hierover neemt hierbij aan belang toe.

De beoogde leerresultaten zijn aangegeven in een set van negen leeruitkomsten die zijn afgeleid van het Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control. De leeruitkomsten zijn daarnaast gerelateerd aan het landelijke opleidingsprofiel van Ad Finance. Daarmee sluiten de leeruitkomsten aan op de inhoud van Ad Finance en ligt het eindniveau op het niveau NLQF-5 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De opleiding vervult een actieve rol bij het landelijk overleg van Ad Finance en onderhoudt intensief contact met het werkveld over de inhoudelijke koers. In de Werkveld Advies Commissie (WAC) worden de verwachtingen van het werkveld goed afgestemd met de inhoudelijke koers van de opleiding. Zo zijn de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) voor het midden- en kleinbedrijf en het belang van sociale en communicatievaardigheden in de WAC besproken. Dit laat zien dat de beoogde leerresultaten goed zijn afgestemd met het beroepenveld.

Conclusie B Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding heeft een duidelijk beroepsprofiel voor ogen van een professional die op basis van gedegen vakkennis en met behulp van nieuwe technologieën, informatie kan analyseren en aan deze informatie betekenis kan geven. Net als bij de Ad-opleiding geldt voor het beroepenveld dat de kerntaken verschuiven van het voeren van een administratie naar het interpreteren van informatie en het hierover kunnen communiceren op tactisch en strategisch niveau. Het panel complimenteert de opleiding voor de sterke afstemming van de beoogde leerresultaten met het werkveld. De opleiding heeft ambassadeurs aangesteld om het werkveld bij de opleiding te betrekken. Uit de WAC verslagen blijkt dat het werkveld actief meedenkt over de ontwikkelingen van het onderwijsprogramma. Het voornemen om meer de focus te leggen op ondernemerschap, leiderschap en sociaal-analytische vaardigheden wordt door het panel aangemoedigd.

De beoogde leerresultaten heeft de opleiding in een set van negen leeruitkomsten uitgewerkt. Deze leeruitkomsten zijn afgeleid van het Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control. Daarmee

zijn de leeruitkomsten ook gerelateerd aan de HBO-standaard en komen ze overeen met niveau NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. De leeruitkomsten zijn uitgewerkt op drie niveaus volgens het ZelCom-model. Hierbij wordt telkens de relatie gelegd met de kennisbasis en de vaardigheden van het Landelijke Opleidingsprofiel. Daarmee vormt deze set van leeruitkomsten een goed uitgangspunt is voor de inrichting van de onderwijsleeromgeving.

Onderbouwing

Ontwikkelingen in het werkveld

Het werkveld van Finance & Control is behoorlijk in ontwikkeling. Door het automatiseren van de administratie en door Artificial Intelligence (AI) komen er steeds meer gegevens beschikbaar die bovendien direct te raadplegen zijn. Naast financiële gegevens zijn dit in toenemende mate ook niet-financiële gegevens zoals kengetallen ten aanzien van duurzaamheidsdoelstellingen, tevredenheidsscores van medewerkers, gegevens over leveranciers et cetera. Bedrijven en organisaties willen op basis van deze gegevens snel en direct kunnen reageren en deze meenemen in beslissingen van tactische of strategische aard. Bepaalde kerntaken, zoals het voeren van een administratie en het opstellen van een jaarrekening, verschuiven in de beroepspraktijk naar het in kaart brengen en analyseren van financiële en niet-financiële informatie. Naast het betekenis geven aan deze informatie worden sociale en communicatieve vaardigheden belangrijker om belanghebbenden goed te informeren en te adviseren.

Opleidingsprofiel Ad Finance & Control

Het profiel van de Ad-opleiding geeft aan dat de opleiding breed inzetbare professionals op wil leiden voor uiteenlopende functies in het financieel-economische en fiscale domein. Afgestudeerden gaan werken binnen financiële afdelingen van bedrijven, zoals verzekeraars en banken of bij administratie- en accountantskantoren. Daarnaast kunnen ze werkzaam zijn bij de Belastingdienst en financiële afdelingen binnen de overheid. Ze werken doorgaans in een assisterende functie en voeren zelfstandig de minder complexe administratieve taken uit. Veel voorkomende functies zijn hierbij die van een (junior) assistent-accountant, aangiftemedewerker, medewerker fiscaliteit, medewerker verzekeringen, medewerker administratiekantoor, assistentcontroller of junior businessanalist. Doorgaans groeien werknemers in deze functies door naar hogere functies op hbo-bachelorniveau. Het opleidingsprofiel houdt hiermee rekening doordat het drie uitstroomprofielen aanbiedt. Dit zijn de profielen Finance & Control, Accountancy en het profiel Finance, Tax & Advice. Het panel vindt deze uitstroomprofielen waardevol; ze geven inhoudelijke richting in de afstudeerfase van de opleiding en zorgen voor een goede aansluiting op de overeenkomstige bacheloropleiding als een afgestudeerde door wil stromen. Bovendien is het positief dat de opleiding hiermee voorsorteert op de ontwikkeling naar het brede landelijke profiel van Ad Finance.

Opleidingsprofiel B Finance & Control

Het panel vindt dat de bacheloropleiding een goed doordacht opleidingsprofiel hanteert. De bacheloropleiding leidt professionals op die met een stevige basis aan vakkennis en met behulp van nieuwe technologieën gegevens kunnen verzamelen, bewerken en analyseren. Na afronding van de opleiding komen deze professionals terecht in diverse financiële functies in verschillende sectoren. Ze werken op financiële afdelingen van commerciële bedrijven of zijn in dienst bij non-profitorganisaties. Dit kunnen MKB bedrijven zijn, grote multinationals, de overheid,

Belastingdienst, et cetera. In deze functies bestuderen ze veelal vraagstukken vanuit diverse perspectieven en geven ze betekenis aan gegevens en resultaten die zijn verzameld. Naast het verzamelen, bewerken en analyseren van gegevens, is het van belang dat ze over voldoende communicatieve vaardigheden beschikken, kunnen samenwerken en kunnen adviseren. Hierbij zijn een klantgerichte houding, het om kunnen gaan met ethische vraagstukken en met vertrouwelijke morele dilemma's van belang. De opleiding wil dit profiel realiseren door het onderwijs sterk te richten op de beroepspraktijk en door de nadruk te leggen op een mensgerichte benadering van studenten.

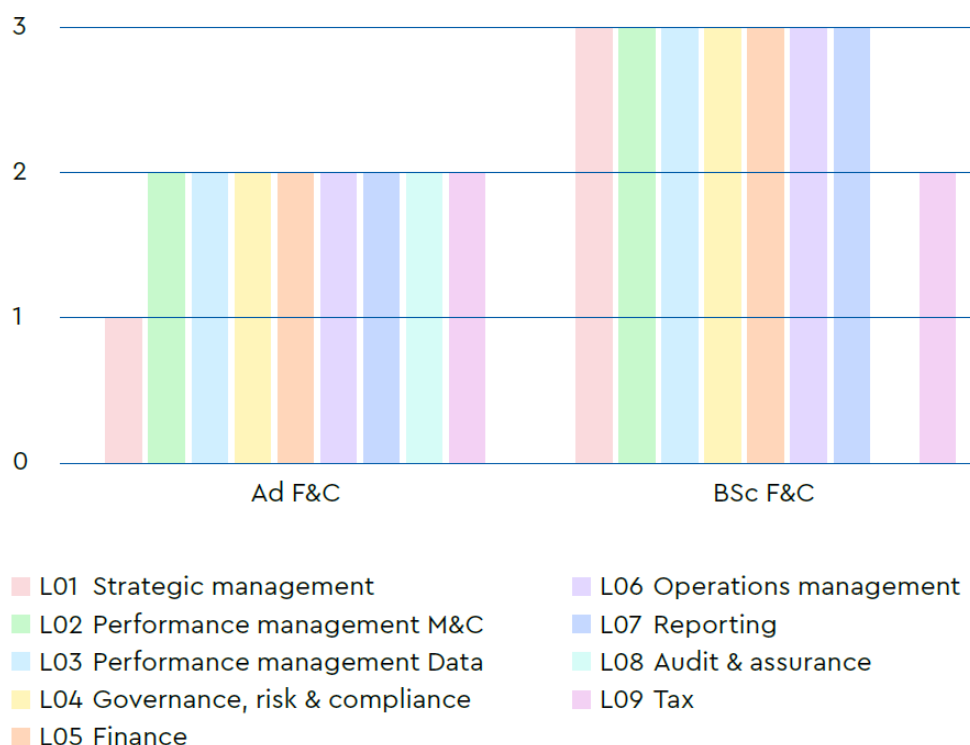
Beoogde leerresultaten

Beide opleidingen hanteren voor de beoogde leerresultaten dezelfde set van negen leeruitkomsten (zie figuur 2). Deze leeruitkomsten zijn afgeleid van de learning outcomes van het Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control dat in 2018 is gepubliceerd door het Landelijk Opleidingsoverleg Finance & Control. In het landelijk opleidingsprofiel wordt de relatie gelegd met de standaard voor het Hoger Economisch Onderwijs die weer is gerelateerd aan de HBO-standaard. Daarmee is geborgd dat het niveau van de leeruitkomsten voor de bacheloropleiding overeenkomt met het niveau van NLQF 6 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Aanvullend zijn de leeruitkomsten van de Ad-opleiding ook gerelateerd aan het opleidingsprofiel dat in 2023 is opgesteld door het Landelijk Ad-overleg Finance. Daarmee sluiten deze leeruitkomsten aan op de inhoud van Ad Finance en komt het eindniveau overeen met NLQF 5 volgens het Nederlandse kwalificatieraamwerk.

Leeruitkomst (LO)	Omschrijving (niveau 3)
LO1 Strategic management	Het analyseren en duiden van relevante trends en ontwikkelingen in de externe omgeving van de organisatie en het geven van advies aan het (lijn) management met als doel het nemen van de juiste strategische beslissingen voor een organisatie.
LO2 Performance management (management & control)	Het evalueren van en adviseren over het ontwerpen van het managementcontrolesysteem van een organisatie, gericht op sturing, beheersing en monitoring van waardecreatie van een organisatie, zodanig dat de (strategische) doelen bereikt worden.
LO3 Performance management (data)	Het selecteren en toepassen van geschikte analysemethoden gericht op het nemen van passende operationele/tactische beslissingen voor de organisatie.
LO4 Governance, risk & compliance	Het adviseren over de inrichting van een betrouwbare informatievoorziening en van bedrijfsprocessen (top-down) gericht op het managen van risico's in een organisatie.
LO5 Finance	Adviseren over investerings-, financierings- en waarderingsvraagstukken, rekening houdend met fiscale aspecten en financiële risico's.
LO6 Operations management	Adviseren over de optimale inrichting en het beheren van een geautomatiseerde informatievoorziening en processen (bottom-up) in het kader van een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.
LO7 Reporting	Verantwoordingsoverzichten en integrale jaarverslagen samenstellen en analyseren, rekening houdend met richtlijnen en wet- en regelgeving.
LO8 Audit & assurance	Het uitvoeren van externe (wettelijke en overige) werkzaamheden (assurance en aan assurance verwante opdrachten) op financiële overzichten en overige informatie volgens de geldende accountantswet- en regelgeving, alsmede het verzorgen van de rapportages omtrent de conclusies en bevindingen van de uitgevoerde werkzaamheden.
LO9 Tax	Het verzorgen en plannen van reguliere (niet complexe) belastingaangiften voor een in Nederland gevestigde onderneming in het middenbedrijf, zowel voor de onderneming als voor de ondernemer.

Figuur 2: Leeruitkomsten Ad- en Bacheloropleiding Finance & Control NHL Stenden (ZER 2025)

Voor beide opleidingen geldt dat aan de hand van het ZelCom-model voor elke leeruitkomst drie niveaus zijn uitgewerkt. Deze niveaus met bijbehorende indicatoren nemen per niveau toe in zelfstandigheid en complexiteit. Aan het einde van het eerste leerjaar bereiken de studenten het eerste niveau. Het tweede niveau komt overeen met het Ad-niveau en wordt aan het einde van het tweede leerjaar bereikt. Het derde niveau komt overeen met het bachelorniveau dat aan het einde van het vierde leerjaar wordt bereikt. Figuur 3 geeft een overzicht van deze niveaus per leeruitkomst en per opleiding.

Figuur 3: niveaus leeruitkomsten Ad- en bacheloropleiding Finance & Control NHL Stenden (ZER 2025)

Bovenstaande figuur laat zien dat in de Ad-opleiding acht leeruitkomsten op niveau 2 worden aangetoond. Het eindniveau van de eerste leeruitkomst Strategic Management ligt op niveau 1. Het panel vindt dit terecht aangezien Ad-afgestudeerden meer tactisch opereren en minder strategisch. Daarnaast is het eindniveau van de leeruitkomsten LO7-8-9 afhankelijk van het uitstroomprofiel, dit wordt in de programmabeschrijving in standaard 2 verder toegelicht.

In de bacheloropleiding bereiken leeruitkomsten LO1 – LO7 niveau 3. De leeruitkomst LO8 Audit & Assurance hoort bij de bacheloropleiding Accountancy en wordt in deze opleiding niet aangetoond. Leeruitkomst LO9 Tax behoort tot de bacheloropleiding Finance, Tax & Advice, maar is ook voor de bacheloropleiding relevant. Het panel vindt het terecht dat in de opleiding Finance & Control niveau 2 het eindniveau is voor LO9.

Aanvullend op de uitwerking van deze leeruitkomsten geven beide opleidingen aan wat de relatie is tussen een bepaald niveau van een leeruitkomst met de kennisbasis en de vaardigheden van het landelijke profiel voor Finance & Control. Daarmee vormen de leeruitkomsten volgens het

panel een goed doordachte basis voor het inrichten van de onderwijsleeromgeving van de Ad- en de bacheloropleiding.

Engelstalige opleidingsnaam

Ten aanzien van de Engelstalige opleidingsnaam van beide opleidingen stelt het panel vast dat deze naam overeenkomt met de landelijke afspraken zoals aangegeven in de handreiking van het Landelijk Overleg Opleidingen Finance & Control uit 2019. De keuze voor de Engelstalige naam Finance & Control vindt zijn onderbouwing voornamelijk in de internationalisering van het vakgebied, de aard van de functie en de wens om aan te sluiten bij internationaal erkende standaarden en titels. Het panel ondersteunt het hanteren van deze Engelstalige opleidingsnaam.

Verbinding met het werkveld

Beide opleidingen zijn nauw verbonden met het werkveld. Het werkveld wordt actief benaderd om de leeruitkomsten af te stemmen op actuele ontwikkelingen. Daarnaast is er intensief contact met het werkveld bij de uitvoering van het onderwijs in de ateliers waar studenten aan praktijkopdrachten werken en tijdens de praktijksemesters. Een aantal docenten zijn als ambassadeur aangesteld om actief het contact te onderhouden met het werkveld. Deze ambassadeurs zijn ook betrokken geweest bij het vernieuwen van de werkveldadviescommissies. Jaarlijks zijn er twee bijeenkomsten; één per opleiding en één met de commissies van alle financiële opleidingen samen. Uit de notulen van deze bijeenkomsten blijkt dat werkveldvertegenwoordigers actief meedenken en input geven aan beide opleidingen. Zo zijn onderwerpen als de invloed van AI en van Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) op het werk van financiële professionals met het vertegenwoordigers uit het werkveld besproken. CSRD is een Europese richtlijn ten aanzien van rapportages over de duurzaamheid van organisaties en bedrijven. Specifiek voor de Ad-opleiding is de nieuwe vorm van het afstuderen met de WAC besproken. Daarnaast zijn bepaalde onderdelen van de programma's zoals de invulling van het thema Persoonlijk Leiderschap met WAR-leden besproken, waaruit eveneens blijkt dat beide opleidingen goed zijn verbonden met het werkveld.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie Ad Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De inhoud van het programma sluit naadloos aan op de beoogde leerresultaten. De leeruitkomsten vormen namelijk de onderdelen van het programma. Het onderwijsconcept Design Based Education (DBE) sluit aan op het praktijkgerichte leren in een Ad-opleiding. In de voltijdse variant werken de studenten in ateliers samen aan opdrachten uit de praktijk en aan beroepsproducten voor de praktijk. De begeleiding, lessen en workshops zijn afgestemd op een bepaalde leeruitkomst. De duale studenten voeren opdrachten uit op hun eigen werkplek en werken aan beroepsproducten voor hun werkgevers. In de ateliers wisselen studenten hun ervaringen uit, werken ze samen aan opdrachten en geven ze elkaar feedback. Beide groepen studenten zijn enthousiast over het werken in ateliers waarin ze aangereikte kennis en vaardigheden direct kunnen toepassen. Ook de docenten zijn positief over het DBE-concept; door de ateliers is er wekelijks contact met studenten en kunnen ze de studenten kort-cyclisch begeleiden, wat goed aansluit op het leerproces van de Ad-studenten. De studenten roemen de inhoudelijke kwaliteit van de docenten. Ook de persoonlijke begeleiding voldoet ruim aan hun verwachtingen. Indien nodig zijn er voldoende aanvullende voorzieningen voor studenten met een functiebeperking. De inhoud van het programma, de opzet van het onderwijs en de docenten samen bieden een uitdagende, actuele en goed op het beroepenveld afgestemde onderwijsleeromgeving.

Conclusie B Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Er is een eenduidige relatie tussen de beoogde leerresultaten van de opleiding en de inhoud van het programma. De leeruitkomsten vormen de onderdelen van het programma waardoor de doorlopende leerlijnen duidelijk herkenbaar zijn. De onderwijsleeromgeving in Leeuwarden en in Emmen zijn wat betreft inhoud en opzet gelijk aan elkaar. Het panel vindt de inhoud van het programma actueel en praktijkgericht. De docenten op beide locaties hebben meer dan voldoende inhoudelijke expertise en ervaring met de beroepspraktijk. Daarnaast is er ruim aandacht voor de onderwijskundige professionalisering van de docenten. Uit het docentenoverzicht blijkt dat docenten die meer dan een jaar in dienst zijn beschikken over de kwalificaties in didactiek en examinering. Aanvullend hebben docenten deelgenomen aan cursussen in feedbackgeletterdheid en trainingen voor het afnemen van criteriumgerichte interviews (CGI). De studenten zijn op beide locaties tevreden over de docenten voor wat betreft hun inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten. Dit geldt vooral voor de inhoudelijke begeleiding in de ateliers en voor de individuele coaching in de professionele en persoonlijke ontwikkeling van studenten. De inhoud, opzet en docenten samen leiden tot een uitdagende en stimulerende onderwijsleeromgeving. Dat geldt zeker voor het versnelde traject voor vwo-studenten dat sinds twee jaar is ingevoerd. Het panel adviseert de opleiding om de studeerbaarheid van dit traject kritisch te blijven volgen.

Onderbouwing

Opzet programma Ad Finance & Control

Het programma van de voltijdse en duale variant bestaat uit vier semesters van 30 EC. Deze semesters zijn opgebouwd uit programmaonderdelen van 5 of 10 EC. Het programma begint in het eerste leerjaar met een brede oriëntatie op Finance & Control. Het tweede leerjaar staat in het teken van inhoudelijke verdieping en sluit af met het afstudeertraject. Figuur 4 geeft een overzicht van de voltijdse variant van Ad Finance & Control.

	Semester 1.1	Semester 1.2	Semester 2.1
5	LO1a Strategic Management extern 1	LO1b Strategic Management intern 1	LO2 Performance Management M&C 2
5	LO5 Finance 1	LO2 Performance Management M&C 1	
5		LO3 Performance Management Data 1	LO3 Performance Management Data 2
5	LO7 Reporting & Externe verantwoording 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 2
5			
5	LO9 Tax 1	LO6 Operations Management 1	LO6 Operations Management 2
	Semester 2.2 Uitstroomprofiel F&C	Semester 2.2 Uitstroomprofiel AC	Semester 2.2 Uitstroomprofiel FTA
5	LO1 Strategic Management 2	LO8 Audit & Assurance 2	WFT Basis & Vermogen
5	LO5 Finance 2	LO7 Reporting & Externe verantwoording 2	LO5 Finance 2
5			
5	LO7 Reporting & Externe verantwoording 2	LO9 Tax 2	LO9 Tax 2
5			
5	LO9 Tax 2	LO5 Finance 2	LO7 Reporting & Externe verantwoording 2

Figuur 4: Programma voltijdse variant van Ad Finance & Control (ZER 2025)

De opzet en inhoud van de eerste drie semesters is gelijk voor alle Ad-studenten. Het afsluitende Semester 2.2 bestaat uit een keuze tussen drie uitstroomprofielen. Afhankelijk van deze keuze krijgen bepaalde leeruitkomsten in dit semester meer de nadruk. Voor het uitstroomprofiel Finance & Control is dit LO1 Strategisch Management 2. Voor het uitstroomprofiel Accountancy is dit LO8 Audit en Assurance 2 en voor het uitstroomprofiel Finance, Tax & Advice (FTA) is dit de leeruitkomst WFT (Wet op het Financieel Toezicht) Basis & Vermogen.

Het programma van de duale variant heeft dezelfde opzet, in het eerste jaar is de volgorde van twee programmaonderdelen gewijzigd. Aangezien duale studenten opdrachten uitvoeren voor hun werkgever zijn de leeruitkomsten LO7 Reporting & Externe verantwoording 1 en LO9 Tax 1 verplaatst van semester 1.1 naar semester 1.2. De opdrachten die bij deze leeruitkomsten horen zijn namelijk in het voorjaar aan de orde. De programmaonderdelen LO4 en LO6 zijn in de duale variant verschoven van het voorjaarssemester 1.2 naar het najaar semester 1.1.

Voor de duale variant maakt de opleiding duidelijke afspraken met de werkgever en de werknemer/student. De afspraken worden vastgelegd in een tripartite overeenkomst. Het intakegesprek, een werkplekscan en afspraken ten aanzien van de begeleiding op de werkplek maken onderdeel uit van deze overeenkomst. Onder andere is opgenomen dat duale studenten minimaal anderhalf uur per week coaching krijgen van de begeleider op de werkplek. Daarnaast is in deze overeenkomst opgenomen dat studenten wekelijks naar de opleiding kunnen komen voor onderwijs, of dat ze beschikbaar zijn voor online onderwijsactiviteiten.

Opzet programma B Finance & Control

Het programma van de bacheloropleiding bestaat uit acht semesters van 30 EC. Vergelijkbaar met het Ad-programma zijn de semesters van de eerste twee jaren opgebouwd uit programmaonderdelen van 5 of 10 EC. Het programma start met een brede oriëntatie op het domein van Finance & Control. De studenten maken in deze fase kennis met financiële overzichten, leren de basisprincipes van het administreren en leren de relatie te leggen met jaarverslagen en belastingaangiftes. Vervolgens is er in het tweede jaar ruimte voor verdieping in het vakgebied. Het derde en vierde jaar bestaan uit drie praktijksemesters en de minor. De studenten werken in drie praktijksemesters aan de verschillende leeruitkomsten zoals in figuur 5 is aangegeven.

	Semester 1.1	Semester 1.2	Semester 2.1	Semester 2.2
5	LO1a Strategic Management extern 1	LO1b Strategic Management intern 1	LO2 Performance Management M&C 2	LO1 Strategic Management 2
5	LO5 Finance 1	LO2 Performance Management M&C 1		LO5 Finance 2
5		LO3 Performance Management Data 1	LO3 Performance Management Data 2	
5	LO7 Reporting & Externe verantwoording 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 1	LO4 Governance, Risk, Compliance 2	LO7 Reporting & Externe verantwoording 2
5	LO9 Tax 1	LO6 Operations Management 1	LO6 Operations Management 2	LO9 Tax 2
	Semester 3.1 Praktijk 1	Semester 3.2	Semester 4.1 Praktijk 2	Semester 4.2 Praktijk 2
5	LO6 Operations Management 3	Minorruimte	LO1 Strategic Management 3	LO2 Performance Management M&C 3
5				
5	LO7 Reporting & Externe verantwoording 3		LO4 Governance, Risk, Compliance 3	LO3 Performance Management Data 3
5			LO5 Finance 3	

Figuur 5: Programma bacheloropleiding Finance & Control (ZER 2025)

Voor aankomende studenten met een vwo-diploma biedt de opleiding een Fast-track aan. Dit traject begint in het tweede jaar waarbij deze studenten toegevoegd worden aan bestaande

klassen. De studenten krijgen in dit traject extra begeleiding en ondersteuning als blijkt dat bepaalde voorkennis niet voldoende aanwezig is. In bepaalde programmaonderdelen zoals bij Bestuurlijke Informatievoorziening en Boekhouden is er voor deze studenten standaard extra begeleiding. De Fast-track is twee jaar geleden ingevoerd en de eerste ervaringen zijn wisselend. De belangstelling voor dit traject is tot nu toe minder dan verwacht: jaarlijks stromen in totaal 5 tot 10 studenten in bij alle financiële bacheloropleidingen van de academie. De eerste resultaten laten zien dat een deel van deze studenten in staat is om het programma nominaal te volgen, een deel van hen vertraagt of haakt af. De opleiding volgt de eerste resultaten nauwgezet en heeft de indruk dat een vwo-profiel met economie en bedrijfseconomie een belangrijke voorwaarde is voor het nominaal kunnen doorlopen van dit traject. Het panel adviseert de opleiding de studeerbaarheid van deze Fast-track kritisch te blijven volgen.

Inhoud van de programma's

De onderdelen van beide programma's komen overeen met de leeruitkomsten, daardoor is er een eenduidige relatie tussen de inhoud en de beoogde leerresultaten. Een programmaonderdeel bestaat uit één of meerdere datapunten. Dit kunnen kennis en vaardigheden zijn, beroepsproducten of opdrachten zijn waarmee een leeruitkomst op een bepaald niveau wordt aangetoond. Studenten van beide opleidingen geven aan dat de informatievoorziening over de programma duidelijk is. Er is een handleiding per leeruitkomst, waarin de datapunten zijn uitgewerkt met bijbehorende rubrics en indicatoren. Studenten werken in een bepaalde volgorde aan de programma onderdelen zoals in figuur 6 is aangegeven. Volgens het panel is er sprake van een inhoudelijk studeerbaar programma waarin studenten integraal hun kennis, vaardigheden en houdingsaspecten aan de hand van leeruitkomsten ontwikkelen.

Jaar 1	Semester	1				2					
Maand		sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun
LO1a Strategic Management extern 1		5EC									
LO5 Finance 1			10EC								
LO7 Reporting & Externe verantwoording 1				10EC							
LO9 Tax 1					5EC						
LO1b Strategic Management intern 1						5EC					
LO2 Performance Management M&C 1							5EC				
LO3 Performance Management Data 1								5EC			
LO4 Governance, Risk & Compliance 1									10EC		
LO6 Operations Management 1 incl. LO8 Audit & Assurance											5EC

Figuur 6: Programma jaar 1 Ad-opleiding en bacheloropleiding Finance & Control (ZER 2025)

Wekelijks komen studenten per opleiding en per variant in de ateliers bijeen om aan beroepsproducten en opdrachten te werken. Aanvullend bevat het programma lessen en workshops die op de leeruitkomst zijn afgestemd.

Het panel heeft de studiehandleiding van LO1a Strategic Management Extern ingezien. Deze leeruitkomst betreft het signaleren van ontwikkelingen in de externe omgeving van een organisatie. Studenten werken in deze leeruitkomst aan drie datapunten: een bedrijfsverkenning, een externe analyse en een stakeholderanalyse. Een ander voorbeeld is LO5 Finance. In deze leeruitkomst laten studenten zien dat zij regelmatig voorkomende financiële vraagstukken op operationeel niveau op kunnen lossen. Daarvoor is financiële kennis nodig (datapunt 1), maken studenten een financieringsaanvraag voor een klant (datapunt 2) en beoordelen ze een financieringsaanvraag van een groep collega-studenten (datapunt 3). Studenten in de duale variant van de Ad-opleiding werken voor hun eigen werkplek aan deze datapunten en voltijdstudenten krijgen hiervoor een casus aangereikt. De casus komt bijvoorbeeld van een schildersbedrijf dat de aanschaf van een hybride bus overweegt. De eigenaar van dit bedrijf komt naar het atelier en legt de vraag voor aan de studenten. De casus leidt uiteindelijk tot een onderbouwd advies en een stakeholderanalyse die de studenten bij de afronding van de casus presenteren aan de eigenaar.

Een voorbeeld uit het tweede jaar is LO3 Performance Management Data niveau 2. Voor deze leeruitkomst dragen studenten twee datapunten aan. Het eerste datapunt is het specificeren van kritische succesfactoren (KSF's) en kritische prestatie indicatoren (KPI's) die in de voorgaande leeruitkomst LO2 Performance Management zijn geformuleerd. Studenten laten op deze manier zien dat ze kennis hebben van financiële en niet-financiële analysemethodes. Ze kunnen de keuze voor bepaalde KPI's beargumenteren en onderbouwen hoe deze KPI's bijdragen aan de besluitvorming van een organisatie. Vervolgens passen de studenten de KPI's toe op een dataset en zetten dit om in een dashboard dat uiteindelijk wordt toegelicht en gepresenteerd. Tot slot reflecteren de studenten op de inhoud en het leerproces van deze leeruitkomst.

In het derde en vierde jaar van de bacheloropleiding lopen studenten gedurende drie semesters, vier dagen per week stage in de praktijk, waarbij ze zich richten op het aantonen van leeruitkomsten. Wekelijks komen ze terug naar de opleiding om hun ervaringen uit te wisselen en worden ze begeleid in het realiseren van beroepsproducten. Een typerend beroepsproduct is bijvoorbeeld het optimaliseren van het kostprijsberekeningsproces voor een regionaal ziekenhuis. Voor dit beroepsproduct maakt een student eerst een flowchart van het bestaande proces, vervolgens worden prototypes gemaakt van een efficiënter proces en dit leidt uiteindelijk tot een advies voor het regionale ziekenhuis. Naast de drie praktijksemesters is één semester bestemd voor de minor. Studenten maken hiervoor gebruik van het aanbod van NHL Stenden of van andere hogescholen in Nederland of het buitenland. De minor Betekeniseconomie die door NHL Stenden wordt aangeboden wordt relatief veel gekozen. Deze minor gaat in op het integreren van sociale, ecologische en economische waarden in ondernemerschap.

Onderzoeksvaardigheden

Uit de studiehandleidingen blijkt dat het onderzoekend vermogen bij de Ad-opleiding aansluit op de landelijke afspraken voor Ad-opleidingen (NLQF 5). In het algemeen komt het onderzoekend vermogen neer op het kunnen signaleren en onderzoeken van afwijkingen van resultaten, routines en beroepstaken. Belangrijk is hierbij dat studenten methodisch leren handelen. Bij het

aantonen van leeruitkomsten laat de opleiding de studenten reflecteren op hun eigen handelen en wordt verwacht dat ze hun eigen handelen kunnen onderbouwen aan de hand van relevante bronnen. Het eindniveau wordt aangetoond in de einddossiers die studenten voor het uitstroomprofiel aanleveren.

De bachelorstudenten tonen het onderzoekend vermogen aan in de praktijksemesters aan de hand van beroepsproducten en in assessments. Onderzoekend vermogen wordt gezien als een basisvaardigheid om financiële processen te kunnen analyseren. Het panel concludeert dat door het DBE-concept het onderzoekend vermogen in de bacheloropleiding over het geheel genomen goed wordt ontwikkeld. Uit de bestudeerde onderwijsproducten maakt het panel op dat studenten in staat zijn om integraal naar vraagstukken te kijken en dat studenten zelfstandig een methodologisch verantwoord onderzoek uit kunnen voeren.

Internationalisering

Beide opleidingen streven naar het inhoudelijk waarborgen van de internationale standaarden van Finance & Control. Voor de Ad-opleiding ligt hierbij de focus met name op het werken in een nationale setting en op het werkveld in de regio. Overigens kunnen Ad-studenten wel kiezen voor activiteiten in het kader van Internationalisering at home. In de bacheloropleiding is het streven om studenten meer mogelijkheden te bieden voor internationale ervaringen op te doen. De Academie waartoe de opleiding behoort wil meer betrokken raken bij de Grand Tour en bij het RUN-EU Network. Dit is een netwerk waar NHL Stenden bij is aangesloten, waarbij studenten van verschillende opleidingen internationale ervaringen op kunnen doen. Het panel moedigt dit voornemen aan omdat dit aansluit bij de interesse van de studenten zich breder te ontwikkelen in een internationale context.

Instroom en begeleiding

Beide opleidingen hanteren toelatingseisen die gelijk zijn aan de landelijke afspraken. Voor de duale variant van de Ad-opleiding is een tripartite overeenkomst een voorwaarde voor de toelating. Voltijdstudenten worden vanaf de start van de opleiding begeleid door een studietoestant. Het streven hierbij is dat deze coach in de eerste twee jaar de student begeleidt door regelmatig individuele gesprekken te voeren. In de regel hebben studenten twee individuele gesprekken per semester afhankelijk van de behoefte van de student. Duale studenten krijgen ook vanaf het begin een studietoestant aangewezen. Naast twee individuele gesprekken per jaar, bezoekt deze coach in de regel de student ook twee keer per jaar op de werkplek. Aanvullend wordt aan het begin van de opleiding door de studietoestanten nagegaan of een student beperkingen heeft in zijn of haar functioneren. Indien nodig zijn er aanvullende voorzieningen geregeld. Studenten kunnen ook later in het verloop van de opleiding via de studietoestant en studentendecan extra voorzieningen aanvragen. Uit de gesprekken en evaluaties blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over deze begeleiding. Ze ervaren de begeleiding als persoonlijk en betrokken. De docenten geven aan dat ze er op letten dat de inhoudelijke begeleiding in de ateliers goed wordt afgestemd met de studietoestanting die zich meer richt op persoonlijk en professioneel leiderschap. Volgens het panel is er sprake van een goede afstemming tussen deze inhoudelijke begeleiding en de studietoestanting.

Docenten

De opleidingen worden verzorgd door een team in Leeuwarden en een team in Emmen. In totaal zijn 27 docenten betrokken bij de uitvoering van alle financiële opleidingen van NHL Stenden.

Naast deze twee opleidingen zijn dit de bacheloropleiding Accountancy en de bacheloropleiding FTA. De formatie is voldoende om deze opleidingen uit te voeren. Uit het personeelsoverzicht blijkt dat de benodigde inhoudelijke expertise en de onderwijskundige kwaliteiten op beide locaties in ruime mate aanwezig zijn. De docenten beschikken op een uitzondering na allemaal over een mastertitel of hebben een vergelijkbare opleiding gedaan. NHL Stenden Hogeschool biedt verschillende mogelijkheden en trajecten voor het professionaliseren en bekwamen van docenten. Alle docenten beschikken over de kwalificaties in didactiek (BDB) en examinering (BKE) en er zijn gerichte trainingen voor het begeleiden en toetsen. In de afgelopen jaren heeft een aanzienlijk deel van de docenten de cursus feedbackgeletterdheid gevolgd. Daarnaast is er deelgenomen aan de training Criteriumgericht Interviewen (CGI). In aanvulling op de inhoudelijke en onderwijskundige expertise is er sprake van ruime ervaring met de beroepspraktijk. Ruim 60 procent van de docenten heeft in de beroepspraktijk gewerkt en ruim 40 procent van de docenten is nog steeds werkzaam in de praktijk wat aanzienlijk bijdraagt aan de actuele deskundigheid van de docenten.

Het panel vindt het positief dat de docenten inhoudelijk gezien samenwerken en afstemmen volgens de leeruitkomsten, zodat er stevige doorlopende leerlijnen zijn ontstaan. Daarnaast vindt het panel het positief dat vijf docenten zich specifiek richten op het onderwijs van de Ad-opleiding. Uit evaluaties onder studenten van beide locaties blijkt dat studenten tevreden zijn over de docenten van beide opleidingen. De studenten ervaren de docenten als deskundig, betrokken en bevlogen. Specifiek geven de studenten aan dat de communicatielijnen kort zijn, het contact persoonlijk is en dat docenten zich sterk inzetten voor het onderwijs.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie Ad Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing sluit aan op het toetsbeleid van NHL Stenden en ondersteunt het leerproces van de studenten. De toetsvormen sluiten naadloos aan op de leeruitkomsten en de indicatoren zijn helder geformuleerd. Studenten worden vooraf goed geïnformeerd en het is positief dat CGI's meer worden toegepast. Het panel merkt op dat alle datapunten summatief worden getoetst en het beoordelen analytisch en exact wordt benaderd. Het advies is om dit meer in lijn te brengen met de beoogde holistische wijze van toetsen en beoordelen. Ten aanzien van de datapunten waarbij studenten reflecteren op een leeruitkomst beveelt het panel de opleiding aan om dit niet telkens te toetsen voor elke leeruitkomst op elk niveau, zodat de reflecties bij datapunten voor de studenten zinvoller worden en effectiever door de opleiding worden beoordeeld.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit vindt systematisch plaats en wordt gedegen uitgevoerd. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. Er is sprake van onafhankelijk toezicht op de toetskwaliteit en de toetsing wordt meer dan voldoende geëvalueerd door de Toetscommissie. Het panel is met name onder de indruk van de kwaliteit van de kalibraties en intervisies die intern, met andere opleidingen en met het werkveld plaatsvinden. Deze aandacht leidt tot een gedegen systeem van toetsing en tot tevredenheid onder studenten hierover.

Conclusie B Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing is in lijn met het toetsbeleid van NHL Stenden. De relatie tussen beoordelingen en leeruitkomsten is eenduidig en studenten zijn vooraf goed geïnformeerd over de toetsing. In de studiehandleidingen wordt de wijze van toetsing goed uitgelegd en rubrics laten zien wat er wordt verwacht. Het panel merkt op dat alle datapunten die samen leiden tot een oordeel over een leeruitkomst summatief worden beoordeeld. Het advies is om dit meer in lijn te brengen met de beoogde holistische wijze van toetsen en beoordelen. Ten aanzien van het standaard reflecteren op een leeruitkomst beveelt het panel aan dit te wijzigen zodat de inzet van reflecties als datapunten voor de studenten zinvoller wordt.

Het verbeteren en borgen van de toetskwaliteit vindt systematisch plaats en wordt gedegen uitgevoerd. De Examencommissie vervult haar wettelijke taken adequaat en is goed gepositioneerd. Er is sprake van onafhankelijk toezicht op de toetskwaliteit en de toetsing wordt meer dan voldoende geëvalueerd door de toetscommissie. Het panel is met name onder de indruk van de kwaliteit van de kalibraties en intervisies die intern, met andere opleidingen en met het werkveld plaatsvinden. Deze aandacht leidt tot een gedegen systeem van toetsing en tot tevredenheid bij studenten over de toetsing.

Onderbouwing

Toetsbeleid

De opleidingen hanteren het toetsbeleid van de hogeschool zoals dat is uitgewerkt in de Uitwerkingsnotitie Toetsing (2020) van NHL Stenden. In het algemeen streeft NHL Stenden naar een veilig en positief leerklimaat waarin studenten talenten kunnen ontwikkelen en studiesucces kunnen ervaren. Het DBE-onderwijs waarbij studenten werken in ateliers en dat uitgaat van Design Thinking is hierbij het uitgangspunt. Het geven en ontvangen van feedback maakt hierbij zoveel mogelijk onderdeel uit van het leerproces. Het streven is dat studenten zelf actief feedback verzamelen zodat ze eigenaar worden van hun eigen leerproces en zich kunnen ontwikkelen tot zelflerende professionals. Het toetsen om van te leren is volgens deze visie belangrijker dan het toetsen van het leren. In lijn met dit beleid is het algemene streven van de hogeschool dat het aantal summatieve toetsen wordt beperkt en dat het aantal formatieve toetsen toeneemt.

Toetsuitvoering

Het toetsbeleid is vertaald in een toetsprogramma per opleiding. Iedere leeruitkomst wordt individueel summatief getoetst aan de hand van een portfolio-beoordeling of een criteriumgericht interview. Een toets bestaat uit het beoordelen van één of meerdere datapunten. De opleidingen onderscheiden hierbij de volgende drie categorieën:

1. Beroepsproducten; zoals een adviesgesprek, een plan van aanpak, of een dashboard. Bij een aantal datapunten maakt een voldoende voor een kennistoets onderdeel uit van het beroepsproduct.
2. Feedback die is ontvangen; deze kan afkomstig zijn van diverse bronnen zoals van een opdrachtgever, de werkplekbegeleider, een docent of feedback van medestudenten.
3. Reflectie op een leeruitkomst: studenten reflecteren op de activiteiten die zij hebben ondernomen om een leeruitkomst aan te tonen en wat ze hiervan hebben geleerd of nog te leren hebben.

Ten aanzien van de reflecties op de leeruitkomsten geven studenten aan dat deze reflecties weinig effectief en zinvol zijn. De gekozen opzet komt er namelijk op neer dat studenten over elke leeruitkomst op elk niveau een reflectie schrijft. In de Ad-opleiding zijn dit twee niveaus en in de bacheloropleiding drie niveaus. Per semester zijn dit 4 tot 5 reflecties over de leeruitkomsten die zijn aangetoond. Het panel beveelt de opleiding aan om deze opzet van gemiddeld negen reflecties per jaar te heroverwegen, zodat het reflecteren zinvoller wordt voor de studenten en de effectiviteit van deze datapunten verbetert.

Bij het beoordelen van deze datapunten hanteren de examinatoren de volgende vier categorieën met de bijbehorende oordelen:

- onvoldoende (4);
- voldoende (6);
- goed (8);
- uitstekend (10).

In het Ad-programma en in de eerste twee jaren van het bachelorprogramma zijn alle datapunten leerwegafhankelijk. Het panel is het eens met de keuze van de opleiding omdat voor de leeruitkomsten in deze fase van de opleidingen gerichte ondersteuning van het

onderwijsprogramma nodig is. De leeruitkomsten die behoren bij het laatste semester van de Ad-opleiding en de praktijksemesters van de bacheloropleiding bieden wel opties om datapunten op verschillende manieren aan te tonen. De scores per indicator leiden tot een gewogen rekenkundig gemiddelde score per datapunt. Op dezelfde wijze leiden de scores van de datapunten tot een gewogen rekenkundig gemiddelde en een eindscore voor de leeruitkomst. De scores moeten per datapunt 6 of hoger zijn om een leeruitkomst aan te kunnen tonen. Het panel merkt op dat deze wijze van beoordelen een exact en analytisch karakter heeft. Eindcijfers worden bijvoorbeeld berekend met twee cijfers achter de komma. Het panel adviseert de opleiding om meer holistisch te gaan beoordelen. De single point rubrics die al worden gebruikt en waarbij de categorie voldoende is uitgewerkt, zijn een goed vertrekpunt voor een meer holistische benadering van het toetsen.

Beoordeling eindwerken

De toetsing van de eindwerken in de Ad-opleiding is goed beschreven en wordt zorgvuldig uitgevoerd. Afhankelijk van het uitstroomprofiel tonen studenten bepaalde leeruitkomsten op eindniveau aan. De leeruitkomsten worden beoordeeld door een individueel portfolioassessment of aan de hand van een criteriumgericht interview. In beide vormen van beoordelen hanteert de opleiding het vierogenprincipe.

De beoordeling van het eindniveau in de bacheloropleiding vindt plaats aan de hand van meerdere criteriumgerichte interviews over de leeruitkomsten van de praktijksemesters 1, 2 en 3. Het panel merkt op dat het afstudeerprogramma door deze benadering behoorlijk omvangrijk is en relatief veel tijd vraagt. Mede omdat het vierogenprincipe bij alle CGI-assessments wordt toegepast. Examinatoren geven aan dat zij deze assessments met plezier uitvoeren en zien dit niet als last. Het panel beveelt de opleiding aan om het afstudeerprogramma opnieuw tegen het licht te houden en te onderzoeken of het aantal onderdelen van het afstudeerprogramma teruggebracht kan worden.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

De borging van de toetskwaliteit is volgens het panel van een goede kwaliteit. De docenten beschikken over de Basis Kwalificatie Examinering (BKE) en voor leden van de Examencommissie en de Toetscommissie geldt dat ze beschikken over de Senior Kwalificatie Examinering (SKE) of dat ze daarmee bezig zijn. Daarnaast wordt het vierogenprincipe standaard toegepast bij het ontwikkelen van toetsen. Docenten van beide locaties zijn in de bacheloropleiding betrokken bij het ontwerpen en verbeteren van de toetsen. Het vierogenprincipe wordt ook standaard toegepast bij assessments en mondelinge toetsen. Regelmatig vinden er kalibratiesessies en intervisiebijeenkomsten plaats zoals tijdens de maandagmiddagssessies die tijdens het invoeren van het nieuwe onderwijs wekelijks werden gehouden.

De kwaliteitsborging van de toetsing en administratie van examens is in handen van de Examencommissie Economics & Logistics. Deze Examencommissie is ingesteld voor vier bacheloropleidingen en twee Ad-opleidingen en heeft zes leden. Beide opleidingen zijn in deze commissie vertegenwoordigd. Namens de Examencommissie voert de Toetscommissie steekproefsgewijs evaluaties uit om de kwaliteit van de toetsing te waarborgen. Beide commissies zijn goed gepositioneerd om onafhankelijk de toetskwaliteit te borgen en evaluaties uit te voeren. Jaarlijks benoemt de Examencommissie de examinatoren en controleert de

Examencommissie steekproefsgewijs de toetsprogramma's van beide opleidingen. Voor toetsen van het afstudeerprogramma voert de Examencommissie deze controle zelf uit. De controle van de overige toetsen wordt door de Toetscommissie uitgevoerd. De Examencommissie overlegt regelmatig met het management en de Curriculumcommissie van beide opleidingen waarbij onder andere de bevindingen van de steekproeven en evaluaties worden besproken. Een aandachtspunt dat de Examencommissie recent heeft aangegeven is dat de datapunten over het algemeen summatief van aard zijn. Volgens de examencommissie zouden de summatieve datapunten dan ook onderdeel moeten zijn van het toetsprogramma, zodat de toetskwaliteit beter kan worden geborgd. Dit aandachtspunt sluit aan bij de bevinding van het panel dat in de uitvoering relatief veel summatief wordt getoetst.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie Ad Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De afstudeerdossiers laten zien dat het Associate degree niveau (NLQF 5) wordt gerealiseerd. De bestudeerde beroepsproducten zijn inhoudelijk relevant en van een goede kwaliteit. Vertegenwoordigers uit het werkveld geven aan dat men tevreden is over de kwaliteiten van de afgestudeerden van de voltijdse en van de duale variant. Uit landelijke kalibraties met eindwerken van vergelijkbare opleidingen blijkt hetzelfde; de resultaten van de opleiding zijn van een goed niveau. De ervaringen van afgestudeerden zelf bevestigen dit beeld. Duale studenten ervaren dat hun theoretische kennis en inzicht is vergroot en dat hun professionele en communicatieve vaardigheden zijn verbeterd. Afgestudeerden van de voltijdse variant zijn succesvol in het vinden van passende functies. Ze gaan aan de slag als assistentcontroller bij een productbedrijf of vervullen een assistentfunctie op een administratiekantoor. Een deel van de afgestudeerden gaat door met een bacheloropleiding. Ze ervaren dat de opleiding goed voorbereidt op een vervolgopleiding, mede door de uitstroomprofielen. Alles overziend concludeert het panel dat de Ad-opleiding erin slaagt om praktijkgericht op te leiden voor het beroepenveld van Finance & Control.

Conclusie B Finance & Control

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Aan de hand van de beoordeelde eindwerken stelt het panel vast dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Dit betreft zowel het hbo-bachelorniveau (NLQF 6) als voor het inhoudelijke niveau. De beroepsproducten zijn relevant en geven een compleet beeld. Typerend voor de opleiding is dat het eindniveau in nauwe samenwerking met de beroepspraktijk wordt aangetoond. Studenten leveren in drie praktijksemesters diverse beroepsproducten op en doen door deze opzet diverse verschillende praktijkervaringen op. Daarnaast is er door dit afstudeerprogramma sprake van een natuurlijke overgang van studie naar werk. Afgestudeerden kunnen direct in het werkveld terecht in passende functies. De opleiding voldoet ruim aan de verwachtingen van het werkveld. Werkgevers geven aan dat de opleiding goed inspeelt op de ontwikkelingen in het werkveld waarin communicatieve vaardigheden, persoonlijk leiderschap, ethiek en duurzaamheid belangrijke thema's zijn. Dit is in lijn met de bevinding van het panel dat opleiding en werkveld nauw met elkaar samenwerken. Dit is een waardevolle basis voor het praktijkgericht opleiden van hbo-professionals in Finance & Control die in staat zijn zich verder te ontwikkelen binnen dit domein.

Onderbouwing

Het afstudeerprogramma Ad Finance & Control

Tot en met het studiejaar 2023 – 2024 bestaat het afstudeerprogramma uit een afstudeeronderzoek. De studenten tonen tijdens een afstudeerstage aan dat ze in een bedrijf of organisatie binnen het profiel van Ad Finance & Control kunnen participeren. Tijdens de stage voeren ze een onderzoek uit en uiteindelijk leidt dit tot een einddossier dat minimaal één beroepsproduct bevat waarmee ze een leeruitkomst aantonen. Tegelijkertijd tonen de studenten in het einddossier het eindniveau van onderzoekend vermogen aan en laten ze zien dat ze de verschillende fasen van Design Thinking beheersen. Aanvullend leggen de studenten in het dossier de relatie van de stagewerkzaamheden met beroepsvaardigheden en persoonlijk leiderschap. Uiteindelijk voegen ze in het einddossier het beoordelingsadvies van de stagebegeleider en overige feedback toe die ze tijdens de stage en de terugkomdagen hebben ontvangen.

Het panel is positief over de wijziging van het afstudeerprogramma per studiejaar 2024 – 2025. Hierbij is het onderzoeken vervangen door het werken aan het ontwerpen van beroepsproducten, waarbij ontwerpgericht onderzoek toegepast wordt volgens de designstappen van DBE.

De studenten tonen nog steeds aan dat ze in staat zijn om te participeren in de praktijk. De opdrachten die ze uitvoeren hangen samen met de leeruitkomsten van het gekozen uitstroomprofiel. Het eindniveau wordt aan de hand van beroepsproducten en opdrachten aangetoond. De stage (voltijd) of het werken in de praktijk (dual) wordt hierbij gecombineerd met atelieronderwijs tijdens de terugkomdagen. Wekelijks komen studenten in ateliers bijeen voor begeleiding en uitleg van vakdocenten. Op deze dagen delen de studenten elkaars ervaringen, geven ze elkaar feedback en werken ze aan een persoonlijk ontwikkelplan waarin ze op minimaal twee leeruitkomsten reflecteren. Uiteindelijk leidt dit tot een einddossier waarin het eindniveau wordt beoordeeld.

Het afstudeerprogramma B Finance & Control

De semesters Praktijk 1, Praktijk 2 en Praktijk 3 vormen samen het afstudeerprogramma. Studenten leveren in deze semesters bewijsstukken aan waarmee ze de bijbehorende leeruitkomsten (1 t/m 7) aantonen. Studenten werken vier dagen per week in de praktijk en komen één dag per week naar de opleiding om aan het praktijkdossier te werken. Tijdens deze terugkomdagen worden er inhoudelijke workshops aangeboden, is er begeleiding en is er aandacht voor de vaardigheden en persoonlijk leiderschap. Studenten kunnen tijdens deze dagen feedback vragen van vakdeskundigen, van medestudenten en elkaar voorthelpen bij het uitvoeren van de opdrachten. Uiteindelijk leidt elk semester tot een praktijkdossier over de leeruitkomsten dat aan de hand van een assessment wordt beoordeeld.

Producten van afgestudeerden Ad Finance & Control

Het panel heeft 15 einddossiers beoordeeld. Op basis van de beoordeelde einddossiers stelt het panel vast dat studenten van de voltijdse en van de duale variant de leeruitkomsten op eindniveau aantonen. De einddossiers bevatten diverse beroepsproducten. Voor het uitstroomprofiel Finance & Control werken studenten een financieringsaanvraag uit (LO5), dragen ze bij aan het samenstellen van een financieel jaarverslag (LO7) en schrijven ze een adviesrapport voor de stagebieder (LO1). Dossiers van het uitstroomprofiel Finance, Tax & Advice bevatten deels dezelfde datapunten en beroepsproducten. Voor dit profiel brengen

studenten specifiek de fiscale consequenties in kaart van een bepaalde keuze die een MKB-bedrijf of een vermogend particulier wil gaan maken. Voor het uitstroomprofiel van Accountancy, ligt er aanvullend specifiek de focus op leeruitkomst LO8: Audit & Assurance. Het panel vindt dat de opleiding er goed in slaagt om zinvolle leeractiviteiten te organiseren, waarmee studenten de beoogde leerresultaten op eindniveau aan kunnen tonen. Het werken aan leeruitkomsten wordt hierbij goed gecombineerd met het opleveren van beroepsproducten voor de stagebieder of werkgever.

Producten van afgestudeerden B Finance & Control

Het panel heeft 15 einddossiers beoordeeld. Aan de hand van de beoordeelde beroepsproducten stelt het panel vast dat studenten de leeruitkomsten op bachelorniveau beheersen. Het panel is onder de indruk van het praktijkgerichte en oplossingsgerichte karakter van de beroepsproducten. Het onderzoekend vermogen is over het algemeen goed ontwikkeld en er wordt meer dan voldoende gebruik gemaakt van relevante literatuur en passende modellen. De rapporten en verslagen zijn taalkundig goed verzorgd en goed gestructureerd. Het panel merkt op dat de praktijkbegeleider waardevolle feedback inbrengt. De drie praktijksemesters samen leiden tot een, weliswaar omvangrijk, maar ook compleet en inzichtelijk afstudeerdossier dat laat zien dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Functioneren afgestudeerden Ad Finance & Control

De opleiding sluit volgens de werkgevers en alumni goed aan op het beroepenveld. Afgestudeerden van de voltijdse variant blijken de beoogde assistentfuncties te gaan vervullen in het beroepenveld. Afgestudeerden van de duale variant, geven aan dat de opleiding hen inzicht geeft en handvaten biedt om zich verder te ontwikkelen. Ze geven aan dat ze meer theoretisch inzicht hebben gekregen en hebben geleerd breder te kijken naar hun eigen organisatie. Bovendien merken ze dat ze communicatief vaardiger zijn geworden zodat ze in staat zijn om intern te adviseren of om aanvullend op een samenstelopdracht een klant te adviseren. Ongeveer dertig procent van de afgestudeerden studeert door in een van de bacheloropleidingen. Alumni geven aan dat de uitstroomprofielen hierbij een goede voorbereiding bieden voor een succesvol vervolg. Het panel zou aan de opleiding het advies mee willen geven om het resultaat van de opleiding duidelijk in beeld te brengen. Een helder beroepsbeeld van een afgestudeerde Ad-er en een goed beeld over de mogelijkheden die de opleiding biedt om door te groeien, kunnen volgens het panel meer dan nu het geval is, ingezet worden om de belangstelling en instroom te vergroten.

Functioneren afgestudeerden B Finance & Control

Afgestudeerden vinden na hun studie snel een passende functie in de beroepspraktijk. Dit is niet alleen om de grote vraag naar afgestudeerden op de arbeidsmarkt maar vooral ook omdat de opleiding goed aansluit op de arbeidsmarkt. Het werkveld geeft aan dat afgestudeerden van deze opleiding relatief veel verschillende praktijkervaringen hebben opgedaan. Werkgevers zijn positief over de wijze waarop door studenten het eindniveau wordt aangetoond. Studenten werken aan voor het bedrijfsleven relevante beroepsproducten en laten zien dat ze beschikken over de benodigde kennis en vaardigheden en over een goed ontwikkeld onderzoekend vermogen. Het werkveld heeft de ervaring dat afgestudeerden zelfstandig vraagstukken kunnen oppakken en daarbij rekening houden met de belangen van diverse stakeholders. Tot slot geven werkgevers aan dat afgestudeerden adequaat zijn opgeleid als het gaat om thema's als duurzaamheid, ethiek

en sociale vaardigheden, waardoor nogmaals wordt bevestigd dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Eindoordeel over de opleiding Ad Finance & Control

	Ad Finance & Control	
	Voltijd	Duaal
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-Associate degree opleiding Ad Finance & Control van NHL Stenden Hogeschool als **positief**.

Eindoordeel over de bacheloropleiding Finance & Control

	B Finance & Control	
	Leeuwarden	Emmen
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding B Finance & Control van NHL Stenden Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Voor beide opleidingen:

Standaard 3

- Het panel beveelt beide opleidingen aan om deze opzet van gemiddeld negen reflecties per jaar te verminderen en meer holistisch te benaderen, zodat het opstellen van reflecties voor de studenten zinvoller wordt en het effect op het leerproces verbeterd.

Voor de bacheloropleiding Finance & Control:

Standaard 3

- Houd het uitgebreide afstudeerprogramma opnieuw tegen het licht en onderzoek of het aantal onderdelen van het afstudeerprogramma teruggebracht kan worden.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Programma maandag 13 oktober 2025:

Tijd	Thema	Gespreksdeelnemers
11.30 - 12.00	Gesprek met MT	Teamleider Ad F&C, Teamleider B F&C Leeuwarden & B Acc., Teamleider a.i. B F & C Leeuwarden & B Acc., Academie Directeur Business and Leadership.
13.00 - 13.45	Gesprek studenten Ad Finance & Control	Student dual, jaar 1 Student voltijd jaar 2, uitstroomprofiel F&C Student dual jaar 2, uitstroomprofiel FTA Student dual jaar 2, uitstroomprofiel F&C (afgest. per sept 25) Student dual jaar 2, uitstroomprofiel F&C (afgest. per sept 25)
14.00 - 15.00	Gesprek studenten B Finance & Control	Student jaar 2 (Emmen) Student jaar 3 (Emmen) Student jaar 3 (Leeuwarden) Student jaar 4 (Emmen) Student afgestudeerd per juli 2025
	B Accountancy	Student jaar 3 (2x) Student jaar 4 Student afgestudeerd per juli 2025
15.15 - 16.00	Gesprek docenten Ad Finance & Control	Docent Strategisch management, Operations en Management accounting, Docent Finance, Operations & Reporting, Docent Financial Accounting, Audit & Assurance, ICAIS, Docent Strategic Management. Governance, Risk and Compliance. Coordinator Ad Finance,
16.15 - 17.00	Gesprek docenten Bachelor Finance & Control	Docent Governance, Risk and Compliance, Docent Performance management & reporting, Docent Performance Management, Finance, Operations & Reporting, Docent Reporting & Controlling, Docent Lectoraat GEPO, Governance, Risk and Compliance, Performance Management. Betekeniseconomie, Docent Finance, Operations & Reporting.
	Bachelor Accountancy	Docent Financial Accounting, Internal Control and Accounting Information Systems, Management Control, Management Accounting, Docent Financial Accounting, Vaardigheden, Docent Accountancy, Tax.

Programma dinsdag 14 oktober 2025

Tijd	Thema	
09.00 – 10.00	Gesprek borging	Voorzitter Examencommissie, Secretaris Examencommissie, Voorzitter Toetscommissie, Voorzitter Curriculumcommissie, Lid Curriculumcommissie, Lid Curriculumcommissie, Voorzitter Opleidingscommissie, Student-lid Opleidingscommissie.
10.00 – 10.15	Pauze	
10.15 – 11.15	Alumni en werkveld Ad Finance & Control	Werkveldvertegenwoordiger @Verhoef, eigenaar, Advies en administratie, Alumnus F&C dual (2021), Assistent Controller Kwekerij Baas.
	B Finance & Control	Werkveldvertegenwoordiger Fresenius Kabi, Financieel directeur, Werkveldvertegenwoordiger Finanze, programmamanager, Financiële dienstverlening Alumnus (afst. 2022), Countus, bedrijfsspecialist Agro.
	B Accountancy	Werkveldvertegenwoordiger Bentacera, partner Audit, Accountancy en advieskantoor, Werkveldvertegenwoordiger Aaff, Werkveldvertegenwoordiger Clusterdirecteur Fryslân, Accountancy en advieskantoor, Alumnus (afstudeerjaar 2024), Staff Audit, Deloitte.
11.15 – 12.00	Gesprek met MT	Teamleider Ad F&C, Teamleider B F&C Leeuwarden & B Acc. (vanaf sept. 2025), Teamleider a.i. B F & C Leeuwarden & B Acc., Academie Directeur Business and Leadership.
12.00 – 15.00	Beoordelingsoverleg Panel	
15.00 – 15.15	Terugkoppeling bevindingen panel	
15.15 – 15.30	Pauze	
15.30 – 16.30	Ontwikkelgesprek	Onderwerp: Het opleiden van de future proof finance professional; Toetsing/afstuderen in relatie tot de omvang afstudeerdossier.

2. Bestudeerde documenten

Course document Ad Finance & Control,
Course document B Finance & Control,
Handleidingen afstuderen Ad Finance & Control,
Handleidingen afstuderen B Finance & Control,
Jaarverslag Examencommissie?
Kalibratieverslagen,
NSE en medewerkerstevredenheidsonderzoek,
Opleidings- en examenreglement Ad Finance & Control – duaal,
Opleidings- en examenreglement Ad Finance & Control – voltijd,
Opleidings- en examenreglement B Finance & Control,
Overzicht ingezet personeel.
Rendementscijfers en instroomcijfers,
Verslagen opleidingscommissie Ad Finance & Control,
Verslagen werkveldcommissies B Finance & Control,
Verslag werkveldcommissie gezamenlijke Financiële opleidingen.
Zelfevaluatie rapport Financiële opleidingen NHL Stenden Hogeschool (2025).

Eindwerken Ad Finance & Control	
Opleidingsvariant en uitstroomprofiel	Aantal
Voltijd vorig programma	4
Voltijd huidig programma	4
Duaal - generiek (vorig programma)	1
Duaal - Accountancy	1
Duaal - Finance & Control	4
Duaal - Finance Tax & Advice	1
Totaal	15

Eindwerken B Finance & Control	
Opleidingslocatie	Aantal
Emmen	6
Leeuwarden	9
Totaal	15